

KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV

602 00 Brno, Údolní 39 Telefon: 542 542 111 Fax: 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

V Brně dne 4. ledna 2016 Č. j.: KVOP/PDCJ 9/2016

Do vlastních rukou

Vážený pan A P

Sdělení o poskytnutí informace a rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti

Vážený pane P

dne 21. prosince 2015 jste se na veřejnou ochránkyni práv (dále "ochránkyně") obrátil žádostí o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Žádáte o podání informace na své otázky:

- 1) Na schůzi obecního zastupitelstva konané 17. 3. 2015 v KD Skelná Huť se shromáždilo osmdesát až sto spoluobčanů ze Skelné Huti. I oni slyšeli to co já a ví tedy, že v zápise ze schůze je lež. Vám je to ale úplně jedno?
- 2) Vy si tedy myslíte, že osmdesát až sto lidí a já jsme si to vymysleli?
- 3) Možná, že jsme byli na jiné schůzi než pan starosta a obecní zastupitelé?
- 4) Myslíte si, že je správné, když v demokratickém a právním státě vítězí lež nad pravdou a nikdo proti tomu nechce nic dělat?
- 5) Starosta a obecní zastupitelé vědomě a opětovně porušovali zákon 106/1999 Sb. hrubě porušili slib obecního zastupitele, který stvrdili svým vlastnoručním podpisem a vědomě lžou na úřední listině. Oni mají imunitu?
- 6) Mohu také já a všichni moji spoluobčané páchat stejné skutky a nice se nám nestane?

- 7) Proč se zastáváte pana starosty a obecních zastupitelů? Proč se jich zastává Ministerstvo vnitra?
- 8) Takhle má vypadat ta demokracie, že vědomě porušují zákon 106/1999 Sb. porušují slib obecního zastupitele a lžou na úřední listinu?

Ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím a na základě informací, které má Kancelář veřejného ochránce práv aktuálně k dispozici, **poskytuje žadateli následující informace**:

k bodu 7

Veřejná ochránkyně práv Vám ve své odpovědi ze dne 10. prosince 2015 k Vašemu podnětu vedenému Kanceláří veřejné ochránce práv pod sp. zn. 5336/2015/VOP/DV vysvětlila, proč neshledala v postupu Ministerstva vnitra a potažmo ani zastupitelstva obce Chudenín porušení zákona následovně.

Z Vašeho podnětu plyne, že jste položil starostovi dotaz, proč obecní zastupitelé porušovali vědomě a opětovně zákon o svobodném přístupu k informacím, a očekával jste diskusi. Ta však nepřišla. Podle mého názoru Vám zastupitelé nemuseli odpovědět. Mám totiž za to, že v zákoně zakotvené právo občana vyjádřit se na jednání zastupitelstva, nemá v zákoně vymezen svůj protiklad v podobě povinnosti členů zastupitelstva na vyjádření odpovědět, tedy vést diskusi. Jinak je tomu např. v případě zákona o svobodném přístupu k informacím, kdy kdokoliv má právo požadovat informace, a za splnění zákonem stanovených podmínek mu je musí povinný subjekt poskytnout. Splnění této povinnosti se lze domáhat i soudní cestou. Povinnost zastupitele reagovat na vyjádření občana obce na jednání zastupitelstva, ale právní povinností není. Jde o povinnost politickou, která plyne ze skutečnosti, že zastupitel byl zvolen občany ve volbách a měl by na jejich dotazy reagovat. To znamená, že za porušení této povinnosti plyne politická sankce, kterou je nezvolení v příštích volbách. Byla bych nerada, pokud byste toto mé sdělení chápal tak, že zastupitel povinnost nemá. Má ji, pouze její nesplnění není možné vymáhat právními prostředky.

Dále se domnívám, že podle ustanovení § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích občan obce sice má právo se vyjadřovat k projednávaným věcem, ale před hlasováním o nich. V opačném případě by toto právo nemělo smysl. Zároveň lze z uvedeného dovodit, že k projednaným věcem by se občan už vyjadřovat neměl¹. Pokud jste se chtěl vyjádřit k bodu 8, měl jste tak učinit u tohoto bodu a nečekat na závěrečnou diskusi. V tomto smyslu chápu i sdělení starosty, který Vám řekl, abyste se vyjadřoval k projednávaným bodům.

Pokud jde o postup Ministerstva vnitra, z vyjádření ze dne 9. 7. 2015 plyne, že námitky obsažené ve Vašem podání prošetřilo, vyžádalo si podklady od obce Chudenín. Na základě nich učinilo svůj závěr, že k porušení zákona nedošlo. Ani já zřejmé porušení zákona v postupu zastupitelstva obce nevidím. Nerozporuji Vaše

¹ VEDRAL, Josef. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, xv, 861 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7179-597-1, str. 132-133.

a jednak se domnívám, že pan J by se ohradil, pokud by jej oslovovali nesprávným jménem. V této souvislosti uvádím, že správnost zápisu potvrdil starosta a dva ověřovatelé a následně na dalším jednání zastupitelstva značná část zastupitelů (správnost zápisu potvrdilo všech osm přítomných zastupitelů, tři zastupitelé se jednání neúčastnili). Nutno dodat, že podle ustanovení § 95 odst. 2 věty druhé zákona o obcích o námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce. Námitky proti zápisu tedy může podat pouze člen zastupitelstva, nikoliv jiná osoba přítomná na zasedání zastupitelstva. Pokud by osoba přítomná na zasedání měla námitku, je nutno považovat ji za návrh, připomínku či podnět, který v závislosti na jeho obsahu je potřebné vyřídit v souladu s ustanovením § 16 odst. 2 písm. f) nebo g) zákona o obcích. Tento postup se ale vztahuje pouze na občany dané obce.

Současně

v souladu s ustanovením § 15 a ust. § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o svobodném přístupu k informacím"), ve spojení s ustanovením § 67 a násl. zákona č.500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen"správní řád") vydává Kancelář veřejného ochránce práv jako povinný subjekt dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a současně jako osoba pověřená v souladu s ustanovením § 25 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, veřejným ochráncem práv k plnění povinností veřejného ochránce práv podle zákona o svobodném přístupu k informacím

ROZHODNUTÍ,

kterým se žádost pana A P , narozen , bytem ze dne 21. prosince 2015 podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím v rozsahu informací, jimiž nedisponuje,

částečně odmítá.

Odůvodnění:

S ohledem na obsah a formulaci jednotlivých otázek je zřejmé, že žadatel reaguje na odpověď veřejné ochránkyně práv ze dne 10. prosince 2015 k jeho podnětu vedeného Kanceláří veřejného ochránce práv pod sp. zn. 5336/2015/VOP/DV. Žadatel evidentně s vyřízením svého podnětu nesouhlasí a pravděpodobně očekává, že v režimu zákona č. 106/1999 Sb. se mu dostane dalšího vysvětlení právních závěrů ochránkyně, ke kterým dospěla při vyřízení jeho podnětu.

Poskytování informací podle tohoto zákona je prostředkem veřejné kontroly nad činností povinných subjektů mj. státních orgánů. Povinné subjekty mají za podmínek stanovených zákonem povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, které mají k dispozici.

Smyslem poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím není obhajovat či vysvětlovat stanoviska a postup povinného subjektu; v případě žadatele motivy, úvahy či důvody postupu veřejného ochránce práv.

Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv pro případ, že veřejný ochránce práv neshledá důvody pro zahájení šetření, předpokládá, že o tom veřejný ochránce práv stěžovatele vyrozumí a sdělí mu důvody takového postupu. Tak se v případě žadatele také stalo a důvody, pro které ochránkyně neshledala důvod pro zahájení šetření, byly žadateli sděleny ve výše zmíněném dopise ze dne 10. prosince 2015. Obsah příslušného spisu (sp. zn. 5336/2015/VOP/DV) nad rámec žadateli již poskytnutých informací žádné další informace k jím položeným otázkám neobsahuje. Další doplnění závěrů ochránkyně či vysvětlení jejího názoru v rozsahu otázek kladených v žádosti může poskytnout jedině ochránkyně sama dle vlastního uvážení.

Podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se: "Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního." Pokud žadatelem požadované informace neexistují, tj. nejsou ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím zaznamenány, jejich poskytnutí nepřichází dle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím v úvahu.

Podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím plati, že "Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací."

Z důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., kterým bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím (s účinností 23. 3. 2006) vloženo výše citované ustanovení, vyplývá, že "povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona - zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání - k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.). Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů."

Komentář k zákonu o svobodném přístupu k informacím (FUREK, Adam a Lukáš ROTHANZL. Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy: komentář. 2. aktualizované a rozšířené vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 1031 p. ISBN 978-807-2018-680, str. 85) ve shodě s výše citovanou důvodovou zprávou rozlišuje dva druhy dotazů na názor povinného subjektu. První případem je žádost o sdělení názoru povinného subjektu na určitou záležitost, který má povinný subjekt dle požadavku teprve zaujmout. Druhým (odlišným) případem je žádost o poskytnutí informace o názoru (stanovisku), který již povinný subjekt zaujal. Podle

tohoto výkladu bude "dotazem na názor" ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím pouze první ze zmíněných případů.

Výkladem pojmu "vytváření nových informací" podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném se podrobně zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č.j. 1 As 141/2011 (www.nssoud.cz).

Podle Nejvyššího správního soudu sleduje § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím (v souvislosti s podmínkami pro omezení práva na informace uvedené v čl. 17 odst. 5 Listiny) legitimní cíl, a to vyvážit právo jednotlivců na poskytování informací veřejným zájmem na ochraně povinných subjektů před nepřiměřenou zátěží, kterou by pro ně znamenalo vytváření zcela nových informací, k jejichž tvorbě či evidenci nejsou jinak povinny.

Nejvyšší správní soud vychází z důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., kterým bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím (s účinností 23. 3. 2006) vloženo výše citované ustanovení, z níž vyplývá, že "povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.). Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů."

Podle Nejvyššího správního soudu prvotním předpokladem pro odmítnutí žádosti o informace s tím, že by šlo o vytvoření nových informací, je logicky skutečnost, že povinný subjekt danými informacemi nedisponuje. Dalším předpokladem je to, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat.

Není povinností Kanceláře veřejného ochránce práv disponovat informacemi, jimiž by žadateli zdůvodnila či vysvětlila předchozí postup ochránce a není ani její povinností tyto informace nově vytvářet.

Tento závěr potažmo vyplývá i z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2009, č.j. 6 As 18/2009 (1957/2009 Sb. NSS), v němž se soud vyjádřil takto: "Vnitřní motivy, které vedly žalovaného k tomu, aby určitým způsobem nekonal, však ze své povahy nemohou být zaznamenány v žádné podobě a žádným způsobem, a proto se nejedná o informace ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím."

K výše uvedenému účelu však poskytování informací povinnými subjekty podle zákona o svobodném přístupu k informacím neslouží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze v souladu s ustanovení § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím a v souladu se Zásadami pro poskytování informací Kanceláří

veřejného ochránce práv (viz <u>www.ochrance.cz</u>) podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení odvolání k vedoucímu Kanceláře veřejného ochránce práv.

Mgr. Petra Z d r a ž i l o v/a vedoucí odboru právního

Kanceláře veřejného ochránce práv